

[Tang Sørensen]

kommunale budgetlægning jo afsluttes her pr. 1. oktober eller i hvert fald burde være det.

Hvad er det så, man vil kigge på? Man vil til at ændre på udregningen af bloktilskuddene til kommunerne. Man vil ændre fra tildelelse efter objektive udgiftskriterier til efter den forventede udvikling i priser og lønninger i kommunerne. Jeg er bange for, at hvis man ændrer på det, vil man skabe en slagside i Danmark, man vil komme til at forfordere den vestlige part af Danmark til fordel for den østlige del af Danmark. Der er meget store indbyrdes forskelle fra kommune til kommune på de kommunale driftsudgifter, i særdeleshed når man sammenholder dem med borgernes indtægter i den enkelte kommune.

En betydelig del af de kommunale udgifter anvendes jo til sociale formål, som er lovbestemte, og det må da være rimeligt at forvente, at de sociale ydelser i en kommune er aftagende med et stigende indkomstniveau. Jeg tror, at man, hvis man studerer de kommunale statistikker, vil finde ud af, de sociale udgifter i de tyndt befolkede egne af Danmark, hvor man har et indkomstniveau, som er lavere end i de tætbefolkede egne af Danmark, er større pr. indbygger, end de er dér, hvor indtægterne er store. Derfor er jeg bange for, at dette lovforslag vil skabe et misforhold imellem de rige kommuner og de fattige kommuner eller de tyndt befolkede egne af Danmark og de mere tæt befolkede egne af Danmark.

Langt den største del af det offentliges udbetalinger foregår i kommunerne, og det fremgår af den udvikling, som er sket i kommunerne de sidste 10 år, at tendensen til kommunale udbetalinger er stadig stigende. I 1966-67 udbetalte staten 46 pct. af det offentliges udgifter og kommunerne 49 pct. Når vi går 10 år længere frem, altså til 1976-77, kan vi konstatere, at statens udbetalinger er nede på 33 pct., mens de kommunale udbetalinger er steget til 55 pct. Det viser igen det berettigede i den frygt, jeg har for, at det vil komme til at ramme de forkerte steder.

Hvis vi ser på udskrivningsgrundlaget de forskellige steder af Danmark, kan vi se, at man i Ringkøbing amt f. eks. har et udskrivningsgrundlag på 21.458 kr. i 1977, mens man i Viborg amt har 20.000 kr. og – som en

modsatning dertil – i Københavnsområdet et udskrivningsgrundlag på 27.693 kr. Det viser, at når samtlige skatter er betalt i Københavnsområdet, og når samtlige skatter er betalt i Ringkøbing amt eller i Viborg amt, har den enkelte borger i Københavnsområdet stadig mere tilbage til privat forbrug, end borgeren har i Ringkøbing amt.

Jeg tror, der er en lang række spørgsmål i dette lovforslag, som trænger til en meget kraftig belysning, og jeg er spændt på at se reaktionen fra Kommunernes Landsforening og fra Amtsrådsforeningen. Jeg tror, at der vil komme mange ting frem under udvalgsarbejdet, som vil have stor interesse for de kommunale organisationer, og jeg tror, der vil komme mange ting frem, som vil have særdeles stor interesse for samtlige kommunale folkevalgte i den vestlige del af Danmark.

Svend Erik Hovmand (V):

Dette lovforslag kunne egentlig lige så godt have heddet forslag til lov om regulering af bloktilskuddene på et mere rimeligt grundlag. Sagen er jo nemlig, at den regulering af bloktilskuddene, vi hidtil har været vant til, er baseret på en meget lidet relevant mekanisme, nemlig den mekanisme, som hedder bruttofaktorindkomstreguleringen. Bruttofaktorindkomstreguleringen går jo tilbage i tiden, den baserer sig på den tid, der er gået, i stedet for, som det nu foreslås, en vurdering af det relevante behov i den kommende periode, den periode, hvor tilskudsbeløbet skal udbetales. Jeg tror, de fleste vil erkende, at en sådan ændring vil være rimelig og vil give et rimeligere grundlag at vurdere bloktilskuddene ud fra.

Naturligvis skal man ikke bortforklare, at der med den foreslåede ændring sikres staten en budgetforbedring, sådan som Marienborgaftalerne mellem de to regeringspartier tilsiger det. Men i realiteten er der her kun tale om, at man går fra ét utidssvarende system over til et nyt, et mere ærligt og et mere rimeligt grundlag, som i øvrigt – og det synes jeg er værd at understrege – vil være i overensstemmelse med det beregningsgrundlag for indtægterne, som kommuner og amter allerede igennem længere tid har benyttet sig af.